

La llei 15/97 i la privatització de la Sanitat

El Consell de ministres ha aprovat el passat dia 10 un avantprojecte de Llei que deroga la Llei 15/97, tot i que no posa fi a la privatització de la Sanitat pública.

El 1986, sent ministre de Sanitat Ernest Lluch, s'aprova la Llei General de Sanitat. Els seus articles 66, 67 i 90 obrien una via de privatització, els concerts i concerts singulars. Es tractava, en bona mesura, de legalitzar el que ja estaven fent nombroses autonomies, i sobretot Catalunya, que ja destinava un 36.5% de despesa sanitària pública a concerts amb la sanitat privada.

El 1996 –primer govern d'Aznar- Alberto Núñez Feijóo, president de l'Insalud, fa aprovar el decret 10/96, de gestió de l'Insalud, el text del qual és reproduït literalment poc després en la llei 15/97. Segons l'article únic d'aquesta llei, *"en l'àmbit del Sistema Nacional de Salut, garantint i preservant en tot cas la seva condició de servei públic, la gestió i administració dels centres, serveis i establiments sanitaris de protecció de la salut o d'atenció sanitària o sociosanitària podrà dur-se a terme directament o indirectament a través de la constitució de qualssevol entitats de naturalesa o titularitat pública admeses en Dret"*. La van aprovar PP, PSOE, PNV, CiU i CC. Només IU i BNG hi van votar en contra. Va comptar amb el suport de la Federació de Sanitat de CCOO, però, aviat, el rebuig de molts sindicalistes va obligar la Confederació de CCOO a corregir aquesta posició.

Emparant-se en la 15/97, l'enginyer privatitzador crea moltes figures per a això (concerts, consorcis, fundacions, concessions administratives...)

Segons un informe del Ministeri, de desembre de 2025, el Sistema Nacional de Salut ha passat de tenir 106 hospitals privats integrats el 2011 a 145 el 2023. *"La proporció de llits operatius que pertany als centres privats dins del SNS ha passat del 13,7 % el 2011 al 17,8 % el 2023 i la proporció de*

quiròfans que pertany a aquests centres ha crescut del 8% al 10,7%", assenyala el document.

El sistema permet, a més, que la sanitat privada no integrada en el SNS es financi àmpliament amb càrrec a fons públics. El 2023, el 34,6% de les estades hospitalàries i el 17,6 % de les altes de centres de gestió privada que no formen part del sistema públic van ser finançades amb fons públics.

Primeres experiències de privatització de l'atenció sanitària del Sistema nacional de Salut

Núñez Feijóo va estendre a tot l'Estat la conversió dels hospitals públics en fundacions que havia assajat a Galícia. Inaugura el 1997 els hospitals de Manacor i Alcorcón i inicia la construcció dels hospitals de Calahorra i Son Llatzer. Intenta estendre el model a Madrid. El 2003, Esperanza Aguirre, presidenta de la Comunitat de Madrid, inicia un procés de privatització amb la creació de 7 centres (Vallecas, Parla, Aranjuez, Coslada, Arganda, San Sebastián de los Reyes i Móstoles) i de 2.000 a 2.500 llits d'hospitalització. El sistema públic posava el personal sanitari, i l'empresa el personal de gestió i serveis. En una segona fase, que permet ja la gestió privada de serveis sanitaris i no sanitaris, es creen o inclouen 5 hospitals (Valdemoro, Torrejón, Móstoles-Rey Juan Carlos, i Collado-Villalba, que suposen 850 llits d'hospitalització, i la Fundació Jiménez-Díaz, amb una població adscrita de 423.970 persones i 670 llits hospitalaris).

En 1999, a la Comunitat Valenciana, presidida per Zaplana, s'inaugura Alzira, primer hospital públic que privatitza la gestió mitjançant el sistema de concessió administrativa, on la propietat és pública i l'administració paga a l'empresa una quantitat anual fixa per cadascun dels habitants adscrits i una quantitat per l'atenció a malalts que no

resideixen en la zona. Quantitats que garanteixin un nivell suficient de beneficis. El "model Alzira" s'estén després a Torreveja, Dénia, Manises i Elche-Crevillente.

Andalusia manté diversos concerts singulars amb l'empresa Hospitales Pascual, i un consorci a l'Hospital de l'Aljarafe, gestionat per l'Orde de Sant Joan de Déu, que atén 350.000 habitants de l'Aljarafe sevillà

Privatitzacions amb pèrdues i sobre costos, que assumeix la Sanitat Pública

Aviat s'evidencien els problemes d'aquests models de gestió privatitzada. El 1999, el Consell de Contes quantificava les pèrdues de la fundació Hospital de Verín en 200 milions de pessetes i advertia d'una greu situació, amb una total dependència del *"suport financer addicional"* de la Xunta. El projecte funcionava com a *"via d'escapament als controls administratius"*. La selecció de personal la realitzava una empresa privada *"sense els requisits mínims per garantir un procés objectiu"*, i *"s'havien produït contractacions de personal laboral al marge de les convocatòries públiques i de tot procediment que garanteixi els principis d'igualtat, mèrit i capacitat"*.

El gener de 2012, el Tribunal de Comptes, sobre la contractació en els exercicis 2002-2004 en les fundacions d'Alcorcón, Calahorra, Manacor i Son Llatzer constata *"actuacions que no són conformes amb els principis d'objectivitat, transparència, igualtat i no discriminació, informadors de la contractació pública i d'economia en la gestió de fons públics"*.

Quant a Alzira, desastre rere desastre. Tot ha costat molt més del previst. La seva construcció es va pressupostar en 41 milions d'euros, però la factura es va disparar fins als 72 milions. En el seu primer any va perdre 1 milió d'euros i el 2002 les pèrdues van arribar a 2,67 milions.

Per subscriure't a la Carta Setmanal del POSI

Si no la reps, et convidem que la rebes cada setmana. Si la reps, et proposem que subscribis altres companys i companyes a qui els pugui interessar. L'elaboració i tramesa d'aquesta Carta suposa algunes despeses. El POSI, que l'edita, no rep ni demana subvencions. La nostra activitat i publicacions són finançades exclusivament per treballadors i treballadores. Et demanem un suport de 5 euros (o més, si vols) a l'any per donar suport a la publicació d'aquesta Carta Setmanal. El nostre compte a La Caixa és ES53 2100 2812 51 0200071314 (indicant suport Carta Setmanal)

Per rebre la Carta envia un correu a info@posicuarta.org
Contacta a través de <http://posicuarta.org/cartasblog/contacto>

La Generalitat va presentar el projecte al·legant que s'anava a estalviar un 20% respecte a la gestió pública, però això aviat va ser desmentit pels fets. El 1991, quan l'hospital es posa en marxa, es fixa un pagament de 204 euros per habitant i any, però aviat ha de pujar 225 euros (cosa que ja es menja la meitat del suposat estalvi). Malgrat aquesta i a altres concessions del Govern, l'empresa (Ribera Salud) fa fallida el 2003, i la Generalitat ha de fer un rescat públic que li costa 69 milions d'euros (44 per la rescissió del contracte i 25 pel lucre cessant, és a dir, per la qual cosa suposadament anava a deixar de guanyar una empresa incapaç de gestionar com s'havia compromès).

Després del rescat, el Govern insisteix en la privatització. I el servei és assignat de nou a Ribera Salud, allargant la concessió de 10 a 15 anys prorrogables, i aportant la Generalitat més diners. La càpita passa dels 225 euros per habitant i any a 379 (el suposat estalvi del 20% es converteix en un sobre cost de més del 60%). I s'ha anat incrementant amb els anys fins a prop de 750 euros.

El 2003 l'executiu gallec, del qual forma part Núñez Feijóo, es veu obligat a iniciar la integració del personal de les Fundacions al SERGAS. El 2006, amb el bipartit de PSdeG i BNG, la Xunta havia d'injectar més de 10 milions d'euros en les fundacions, integrar el personal al SERGAS i finalment dissoldre-les perquè passessin a ser hospitals públics.

A la Comunitat Valenciana s'inicia el procés de reversions en compliment del Pacte del Botanic PSPV-Compromís-Podem, recuperant la gestió pública d'Alzira, després de l'hospital de Torreveja i de Denia l'1 de Febrer. Per a adaptar els centres a les ràtios de perso-

nal d'un hospital públic es van realitzar més de 300 contractacions a Alzira, 677 a Torreveja i 300 a Denia. A Alzira va haver a més de renovar-se la tecnologia hospitalària.

A partir del 2016 entra en escena Quirón Salud, propietat del fons d'inversió Fresenius, que es fa càrrec de la gestió de quatre dels hospitals privatitzats a Madrid. La Comunitat de Madrid porta pagats, fins al 2024, més de 2.200 milions d'euros de sobre costos a Quirón per la gestió dels quatre hospitals públics que gestionen, elevant la factura a 6.000 milions. Hi ha anys amb sobre costos del 125 o el 132%. El negoci de Quirón a Espanya, entre hospitals públics externalitzats i centres privats, és fabulós. La seva facturació a Espanya va passar de 2.594 m€. En el quart trimestre de 2023 els beneficis de la divisió a Espanya (188 M€) van superar els de la divisió d'Alemanya (164 M€), tot i que a Espanya té 8.229 llits hospitalaris, enfront de 29.976 llits que posseeix a Alemanya.

Juli de Nadal, excap de gabinet d'Ernest Lluch, responia a *eldiario.es* el novembre del 2016, a la pregunta "el sistema de salut és sostenible tal com és avui?": *"No, ja ho estem veient. A poc a poc la medicina privada està situant-se dins del sistema públic i avui tenim uns oligopolis, com Quirónsalud, que cobreixen una part important del mercat"*.

L'Hospital de Torrejón, adscrit a Ribera Salud, ha sigut objecte de l'atenció pública per les seues maniobres per a manipular les llistes d'espera i per la reutilització de catèters, tot això per a augmentar beneficis a costa de la sanitat pública i dels pacients. Aquestes mateixes pràctiques han sigut denunciades recentment a l'Hospital de Torreveja, gestionat per Ribera Salud.

El balanç d'aquesta privatització de la gestió del Sistema Sanitari Públic és clar. Suposa un deteriorament de l'assistència, incompliment de normes i protocols elementals, grans sobre costos, deteriorament de les condicions laborals del personal.

I ara, què?

Des de l'aprovació de la Llei 15/97, els moviments i plataformes per la sanitat pública han exigit la seva derogació. Mònica García defensava al seu dia la derogació. Després, ja al govern, declarava que derogar la llei era "impossible". Ara, anuncia la derogació de la llei per mitjà d'una nova "Llei de gestió pública i integritat del Sistema Nacional de Salut". A falta d'una anàlisi detallada del contingut d'aquesta llei, tot sembla indicar que la proposta de derogació no acaba amb l'externalització d'Hospitals, no impedeix noves externalitzacions, i no garanteix un major control públic del funcionament d'aquests serveis públics entregats a la recerca de beneficis econòmics.

Una veritable derogació de la llei 15/97 exigeix acabar amb les seves conseqüències. Per tant, ha d'incloure la prohibició absoluta de posar en marxa nous processos d'externalització, la reversió automàtica al públic dels serveis i hospitals avui sotmesos a gestió privada, l'aplicació de mecanismes precisos i concrets d'inspecció del funcionament d'aquests serveis de "gestió indirecta", garantint la qualitat del servei, el compliment de les normes i el respecte dels drets del seu personal. El govern és conscient que només prenent mesures que responguin a les reivindicacions reals pot guanyar la majoria... Tanmateix aquest avantprojecte no respon a les necessitats. És la contradicció del govern: sense trencar amb el capital financer, la Monarquia i l'OTAN, no pot respondre a la majoria social

Fer tot això exigeix un pressupost d'urgència per a la Sanitat Pública, perquè assumeixi l'avui externalitzat (com reclama, per exemple, la ILP presentada per les Marees Blanques a Andalusia i que el Parlament Andalus ha decidit tramitar). Una injecció de fons que permeti ampliar horaris i dotació dels centres existents i posar en marxa nous centres. Aquests diners poden sortir de l'exorbitant augment de la despesa militar.

Contra el aumento del gasto militar...

10.000 millones más...

Palestina

Ucrania

Cualquier ciudad en el estado español

Todo ese dinero para sanidad, educación, pensiones, vivienda, gasto social...

catp

comité por la alianza de trabajadores y pueblos

www.posicuarta.org